

Opiskelijat tekivät PePPI-hankkeen aikana sijaisperheisiin hyvinvointiin liittyviä opinnäytteitä ja oppaita avuksi lasten kanssa toimimiseen.

Niin opinnäytteitä tekevillä opiskelijoilla kuin heidän opiskelijatovereillaan (Salminen & Sikiö, 2014) ei juurikaan ollut etukäteistietoa perhehoidosta. Käytännön harjoitteluilla, tutkimusaiheisiin perehtymällä ja opinnäytteitä tekemällä opiskelijat lisäsivät omia tietojaan ja ymmärrystään perhehoidosta monesta näkökulmasta. Esimerkiksi sijaisperheiden eriarvoisuus verrattuna muihin perhemuotoihin (Hakala & Murtonen, 2014, 44) oli opiskelijoille yllätys ja ihmetuksen aihe.

Useat opinnäytteissä esille tulleista asioista ovat linjassa PePPI-hankkeen muussa kehittämistoiminnassa saatujen kokemusten kanssa. Näistä keskeisimpiä ovat sijaisperheen arjen ja sijoitettujen lasten harrastamisen tärkeys, sijaissisarusten huomioimisen merkitys, sijaisperheiden lasten ja nuorten tavoittamisen vaikeudet sekä epätasa-arvo sijaisäitien ja isien välillä.

Sijaisperheet ovat erilaisia, eikä sijaisperheiden arkeen ole olemassa yhtä oikeaa mallia. Arjen rutiinit ja se, että rutiineista pidetään kiinni, tuottaa hyvinvointia lapsille ja nuorille. (Hanhinen & Seitälä, 2015, 50.) Nämä opinnäytteen havainnot tulivat PePPI-hankkeessa esille myös sijaisvanhemmille suunnatuissa kyselyissä sekä sijaisvanhempien pienryhmien toiminnassa. Samoin harrastustoiminnan tärkeys nousi hankkeessa esiin. Harrastuksen kautta sijoitetun lapsen tai nuoren tyytyväisyys omaan elämäänsä voi lisääntyä. Esimerkiksi paha olo voi löytää purkautumistien ja vahvuusalueita löytyä (Vainio, 2015, 40) hyvän harrastuksen kautta.

PePPI-hankkeen yksi kantavista lähtöajatuksista on ollut sijaisperheen huomioiminen kokonaisuutena. Siksi on ilahduttavaa, että sijaissisarukset, jotka usein jäävät perhehoidossa valokeilan ulkopuolelle, ovat olleet tutkimuksen kohteena kahdessa opinnäytteessä (Jokinen, 2015, Korhonen, 2015). Molemmissa sivuttiin esimerkiksi sijaissisarusten roolia ja heidän vuorovaikutustaan niin vanhempien, sijoitettujen lasten kuin heitä haastatelleiden opiskelijoiden kanssa. Haastateltavat pitivät sijaissisaruksille annettavia ennakkotietoja sijaissisaruuudesta ja sijoitetuista lapsista tärkeinä, samoin sitä, että sijaissisarukset saisivat keskustella perheen ulkopuolisten tuen antajien kanssa myös ilman perheenjäsenten läsnäoloa (Korhonen, 2015, 34).

Sijaisperheessä asuvien lasten ja nuorten tavoittamisen vaikeus nousi esille niin opinnäytteessä (Korhonen, 2015, 43) kuin esimerkiksi PePPI-hankkeen sijaisperhenuorten chat-palvelusta tiedottamisessa. Toistaiseksi esim. vertaistukea tarjoavilla ei ole ollut mahdollista saada kattavasti lasten ja nuorten suoria yhteystietoja, vaan viestit ovat kulkeneet – tai eivät ole kulkeneet – sijaisvanhempien tai muiden aikuisten kautta. PePPI-hankkeen päättyessä joulukuussa 2016 tavoittamisen kysymys on edelleen pääosin ratkaisematta, joskin sosiaalisen median kautta tavoitetaan myös sijaisperhenuoria.

PePPI-hankkeen pienryhmissä on noussut esille sijaisäitien ja -isien epätasa-arvoisuus esimerkiksi perheen ulkopuolisten tahojen, kuten sosiaalitoimen kanssa asioidessa. Opinnäytteessä (Hakala & Murtonen, 2014, 43) ehdotettiin sijaisisien aseman parantamiseksi muun muassa vapaaehtois- ja järjestövoimin järjestettyä vertaistukitoimintaa sekä lainsäädäntömuutoksia.

Opinnäytteet:

Hakala, J. ja V. Murtonen. (2014). [Kartoitus sijaisisien asemasta](#). Sosiaalialan opinnäytetyö. Laurea ammattikorkeakoulu.

Hanhinen, T. ja E-L. Seitala. (2015). [PePPi Hupulaiset : neljän sijaisperheen toiveet ja tarpeet vapaaehtoispalvelusta Keski-Suomen alueella](#). Opinnäytetyö. Kansalaistoiminnan ja nuorisotyön koulutusohjelma Humanistinen ammattikorkeakoulu.

Jokinen, E. (2015). [PePPi Pesarat: Sijaissisararten vertaisryhmä](#). Opinnäytetyö. Kansalaistoiminnan ja nuorisotyön koulutusohjelma. Humanistinen ammattikorkeakoulu.

Korhonen, P. (2015). [Sijaissisarusten tuen tarpeet ja laatu Pohjois-Karjalassa: Selvitys PePPi-hankkeelle](#). Opinnäytetyö. Kansalaistoiminnan ja ja nuorisotyön koulutusohjelma. Humanistinen ammattikorkeakoulu.

Leskinen, T. ja R. Parviainen. (2015). [Sijaisvanhempien kokemuksia kasvatuskumppanuudesta päivähoidon henkilöstön kanssa](#). Sosiaalialan opinnäytetyö. Karelia ammattikorkeakoulu.

Salminen, N. ja A-M. Sikiö. (2014). [Opiskelijat lastensuojelun perhehoidon tukena](#). Opinnäytetyö. Kansalaistoiminnan ja nuorisotyön koulutusohjelma. Humanistinen ammattikorkeakoulu.

Vainio, N. (2015). [Lasten harrastaminen sijaisperheessä](#). Sosiaalityön pro gradu –tutkielma. Helsingin yliopisto, sosiaalitieteiden laitos.

Oppaat:

[Harjoittelijana sijaisperheessä](#)

[Jouluihin lapsiparkki](#)

[Lastenryhmän ohjaajan opas](#)

[Sijaisperheiden toimintapäivä opas](#)